

Sygn. akt I C 1327/12

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

30 grudnia 2014 roku

Sąd Okręgowy we Wrocławiu I. Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący SSO Rafał Cieszyński

Protokolant Ewelina Kiałka

po rozpoznaniu na rozprawie 18 grudnia 2014 roku we Wrocławiu

sprawy z powództwa M. Ś.

przeciwko Przedsiębiorstwu Produkcyjno-Usługowo-Handlowemu (...) Spółka jawna z siedzibą w M.

o zapłatę

utrzymuje wyrok zaoczny z 13 czerwca 2013 roku w całości w mocy.

Sygn. akt I C 1327/12

UZASADNIENIE

Pozwem z 31 sierpnia 2012 powódka M. Ś. domagała się zasądzenia od pozwanego Przedsiębiorstwa Produkcyjno-Usługowo-Handlowego (...) Spółka Jawna z siedzibą w M. kwoty 300.000 zł wraz z odsetkami od wniesienia pozwu oraz zasądzenia od pozwanego kosztów procesu.

Uzasadniając podała, że na podstawie zawartej umowy udzieliła E. G. pożyczki pieniężnej w kwocie 300.000 zł celem ratowania pozwanego przedsiębiorstwa, a E. G. pokwitował odbiór kwoty pożyczki i zobowiązał się do zwrotu pożyczki wraz z odsetkami w ustalonym terminie. Umowa została zawarta w siedzibie pozwanego przedsiębiorstwa, zaś E. G. oświadczył, że żona jest poinformowana o tej pożyczce. W umówionym terminie pożyczka nie została zwrócona. W pierwszej dekadzie sierpnia 2009 E. G. w domu powódki zobowiązał się do zwrotu pożyczki do końca sierpnia 2009, co potwierdził na odwrocie umowy pożyczki. Pomimo zobowiązania pożyczka nie została zwrócona. Strony umowy pożyczki następnie zawarły ugodę sądową, mocą której E. G. zobowiązał się do zapłaty kwoty 300.000 zł w trzech ratach wraz z ustawowymi odsetkami oraz kosztami procesu. Zobowiązanie to nie zostało wykonane; również egzekucja prowadzona przez Komorników nie przyniosła skutku. W toku postępowania przygotowawczego E. G. zeznał, że pożyczka została wykorzystana na spłatę zobowiązań Przedsiębiorstwa Produkcyjno-Usługowo-Handlowego (...) Spółka Jawna z siedzibą w M.. Przyznała to również w swoich zeznaniach J. G..

29 października 2012 Sąd Okręgowy we Wrocławiu oddalił wniosek powódki o zwolnienie od kosztów sądowych. Postanowieniem z 22 stycznia 2013 Sąd Apelacyjny we Wrocławiu zmienił zaskarżone postanowienie w ten sposób, że zwolnił powódkę od kosztów sądowych w części, to jest każdorazowo ponad kwotę 5.000 zł, oddalając dalej idące zażalenie.

Wyrokiem zaocznym z 13 czerwca 2013 Sąd Okręgowy we Wrocławiu w Wydziale I Cywilnym zasądził od pozwanego Przedsiębiorstwa Produkcyjno-Usługowo-Handlowego (...) Spółka jawna z siedzibą w M. na rzecz powódki M. Ś. kwotę 300.000 zł (trzysta tysięcy złotych) z ustawowymi odsetkami od 31 sierpnia 2012 roku do dnia zapłaty, z tym, że zapłata tej kwoty przez E. G. i J. G. zobowiązanych na mocy ugody zawartej przed Sądem Okręgowym we

Wrocławiu Wydział I Cywilny sygnatura akt I C 1266/09 wraz z klauzulą Sądu Okręgowego we Wrocławiu Wydział I Cywilny nadaną postanowieniem z 24 lutego 2011 roku sygnatura akt I Co 41/11 lub pozwanego zwalnia z zobowiązania pozostałych; nadto Sąd zasądził od pozwanego na rzecz powódki kwotę 12.217 zł tytułem kosztów procesu, w tym kwotę 7.200 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego, nakazał uiścić pozwanemu Przedsiębiorstwu Produkcyjno-Usługowo-Handlowemu (...) Spółka jawna z siedzibą w M. na rzecz Skarbu Państwa Sądu Okręgowego we Wrocławiu kwotę 10.000 zł (dziesięć tysięcy złotych) tytułem brakującej opłaty od pozwu od uiszczenia której powódka została zwolniona oraz nadał wyrokowi w punkcie I. rygor natychmiastowej wykonalności.

15 lipca 2013 pozwany złożył sprzeciw od wyroku zaocznego z 13 czerwca 2013 zaskarżając go w całości. Zarzucił naruszenie przepisów prawa materialnego, a to: art. 917 k.c. poprzez ponowne wytoczenie powództwa o roszczenie zwrotu pożyczki kwoty 300.000 zł objęte treścią ugody sądowej 01 kwietnia 2010; art. 37 § 2 k.r.io. w zw. z art. 41 § 2 k.r.io. poprzez brak wyrażenia zgody i potwierdzenia jednego z małżonków, to jest J. G. na zawarcie przez męża E. G. umowy pożyczki z powódką, skutkującą ograniczeniem odpowiedzialności za dług do majątku osobistego małżonka – dłużnika; art. 22 § 2 k.s.h. polegający na braku legitymacji biernej pozwanej spółki, wobec zawarcia umowy pożyczki z osobą fizyczną E. G.; art. 39 § 2 k.s.h. polegające na tym, że wspólnik może prowadzić sprawy spółki bez podjęcia uchwały zgody wspólników tylko w zakresie nieprzekraczającym zwykłych czynności spółki. Niewątpliwie zaciągnięte zobowiązanie przekroczyło zwykły zarząd majątkiem.

Wskazując na powyższe wniósł o uchylenie wyroku zaocznego Sądu Okręgowego we Wrocławiu oraz oddalenie powództwa w całości wobec zarzutu powagi rzeczy osądzonej. Nadto domagał się zasądzenia kosztów sądowych oraz kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych, zawieszenie rygoru natychmiastowej wykonalności oraz zwolnienia pozwanego od kosztów sądowych (ponawiając ten wniosek, po jego zwrocie zarządzeniem z 06 września 2013).

10 stycznia 2014 Sąd Okręgowy we Wrocławiu oddalił wniosek pozwanego o zwolnienie od kosztów sądowych. Postanowieniem z 28 marca 2014 Sąd Apelacyjny we Wrocławiu oddalił zażalenie pozwanego na postanowienie Sądu Okręgowego we Wrocławiu.

09 maja 2014 Sąd Okręgowy we Wrocławiu oddalił wniosek pozwanego o zawieszenie rygoru natychmiastowej wykonalności. Postanowieniem z 24 lipca 2014 Sąd Apelacyjny we Wrocławiu oddalił zażalenie pozwanego na postanowienie Sądu Okręgowego we Wrocławiu.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny, istotny dla rozstrzygnięcia sprawy:

W styczniu 2009 powódka M. Ś. udzieliła E. G. pożyczki kwoty 300.000 zł, które pożyczkobiorca zobowiązał się zwrócić do 31 lipca 2009.

(dowód: umowa pożyczki k. 8)

Oświadczeniem złożonym w sierpniu 2009 E. G. zobowiązał się do zwrotu kwoty 300.000 zł do końca sierpnia 2009, na co M. Ś. wyraziła zgodę.

(dowód: oświadczenie k. 8v)

przesłuchanie powódki M. Ś. elektroniczny protokół rozprawy z 18 grudnia 2014 00:21:17 do 00:24:11 k. 272, 273)

Umowa pożyczki zawarta została w siedzibie pozwanego Przedsiębiorstwa Produkcyjno-Usługowo-Handlowego (...) Spółka Jawna w M.. Celem pożyczki było uzyskanie środków przez spółkę na spłatę zadłużenia oraz bieżącą działalność, zakup towarów i koszty utrzymania pozwanego przedsiębiorstwa. (...) spółki (...) o umowie pożyczki powzięła wiadomość po fakcie jej udzielenia, w związku z powierzeniem przez nią prowadzenia wszystkich spraw spółki mężowi E. G. i wyrażenia zgody na podejmowanie wszelkich czynności finansowych w spółce.

(dowód: zeznania świadka S. Ś. elektroniczny protokół rozprawy z 18 grudnia 2014 00:06:23 do 00:13:18 k. 272, 273,

zeznania świadka M. Ś. elektroniczny protokół rozprawy z 18 grudnia 2014 00:15:05 do 00:20:20 k. 272, 273,

zeznania E. G. w charakterze świadka 25 marca 2010 w sprawie 1 Ds. 36/10 Prokuratury Rejonowej w Ostrzeszowie k. 60-61 akt 1 Ds. 36/10,

zeznania E. G. w charakterze świadka 15 listopada 2010 załączone do sprawy 1 Ds. 776/11 Prokuratury Rejonowej w Ostrzeszowie k. 55-56 akt 1 Ds. 776/11,

zeznania J. G. w charakterze świadka 19 maja 2010 w sprawie 1 Ds. 36/10 Prokuratury Rejonowej w Ostrzeszowie k. 65 akt 1 Ds. 36/10,

zeznania J. G. w charakterze świadka 26 listopada 2010 załączone do sprawy 1 Ds. 776/11 Prokuratury Rejonowej w Ostrzeszowie k. 58-59 akt 1 Ds. 776/11,

przesłuchanie powódki M. Ś. elektroniczny protokół rozprawy z 18 grudnia 2014 00:21:17 do 00:31:46 k. 272, 273,

postanowienie o umorzeniu śledztwa k. 193v)

01 kwietnia 2010, w toku postępowania toczącego się z powództwa M. Ś. przeciwko E. G. przed Sądem Okręgowym we Wrocławiu w sprawie o sygnaturze akt I C 1266/09, strony tego postępowania zawarły ugodę sądową, mocą której pozwany E. G. zobowiązał się zapłacić na rzecz powódki M. Ś. kwotę 300.000 zł, płatne na rachunek bankowy powódki, w trzech równych ratach po 100.000 zł, w terminie 6 miesięcy od dnia zawarcia ugody; pierwsza rata płatna do końca maja 2010 roku, druga do końca lipca 2010 roku, trzecia do końca września 2010 roku; wraz z odsetkami w wysokości ustawowej za zwłokę w płatności którejkolwiek z rat; pozwany zobowiązał się nadto do zapłacenia powódce kosztów procesu w kwocie 50.717 zł, według przedłożonego Sądowi spisu kosztów, w terminie do końca czerwca 2010 roku, wraz z odsetkami w wysokości ustawowej za zwłokę w płatności tej kwoty; powódka oświadczyła, że ugoda ta wyczerpuje jej roszczenia powstałe z tytułu umowy pożyczki ze stycznia 2009, w wykonaniu której pożyczyciela pozwanemu kwotę 300.000 zł.

(dowód: protokół rozprawy z 01 kwietnia 2010 k. 48 akt o sygn. I C 1266/09 Sądu Okręgowego we Wrocławiu)

Postanowieniem z 24 lutego 2011 Sąd Okręgowy we Wrocławiu nadał klauzulę wykonalności ugodzie sądowej zawartej przed Sądem Okręgowym we Wrocławiu w dniu 01 kwietnia 2010 r. w sprawie o sygn. akt I C 1266/09 przeciwko małżonkowi dłużnika J. G. z ograniczeniem odpowiedzialności do majątku Przedsiębiorstwa Produkcyjno-Usługowo-Handlowego (...) Spółka Jawna.

(dowód: postanowienie z 24 lutego 2011 wraz z uzasadnieniem k. 14-15 akt o sygn. I Co 41/11 Sądu Okręgowego we Wrocławiu)

Postanowieniem z 07 marca 2011 Sąd Okręgowy we Wrocławiu wydał wierzycielowi M. Ś. kolejny tytuł wykonawczy w postaci ugody sądowej zawartej przed Sądem Okręgowym we Wrocławiu w dniu 01 kwietnia 2010 r. w sprawie I C 1266/09 z powództwa M. Ś. przeciwko E. G., który należy oznaczyć numerem „2”, ze wskazaniem, iż tytuł ten zostaje wydany w celu złożenia wniosku o szczyt egzekucji z ruchomości dłużnika znajdujących się w miejscu jego zamieszkania w S..

(dowód: postanowienie z 07 marca 2011 wraz z uzasadnieniem k. 8-9 akt o sygn. I Co 609/10 Sądu Okręgowego we Wrocławiu)

Postanowieniem z 09 maja 2011 Sąd Okręgowy we Wrocławiu wydał wierzycielowi M. Ś. dalszy – 3. tytuł wykonawczy, przeciwko dłużnikowi E. G. i małżonce dłużnika J. G. w postaci ugody sądowej zawartej przed Sądem Okręgowym we Wrocławiu w dniu 1 kwietnia 2010 r., w sprawie o sygn. akt I C 1266/09, zaopatrzonej w klauzulę wykonalności z ograniczeniem odpowiedzialności do majątku Przedsiębiorstwa Produkcyjno-Usługowo-Handlowego (...) Spółka

Jawna, w celu prowadzenia egzekucji ze składników majątkowych Przedsiębiorstwa Produkcyjno-Usługowo-Handlowego (...) Spółka Jawna w M. w miejscu zamieszkania dłużników w S..

(dowód: postanowienie z 09 maja 2011 wraz z uzasadnieniem k. 3-4 akt o sygn. I Co 118/11 Sądu Okręgowego we Wrocławiu)

Postanowieniem z 07 lutego 2012 Sąd Okręgowy we Wrocławiu wydał wierzycielowi M. Ś. dalszy – IV. tytuł wykonawczy przeciwko dłużnikowi E. G. i J. G. w postaci ugody sądowej zawartej przed Sądem Okręgowym we Wrocławiu w sprawie o sygn. akt I C 1266/09, zaopatrzonej w klauzulę wykonalności postanowieniem z 02 sierpnia 2011 w sprawie I Co 299/11, w celu prowadzenia egzekucji z nieruchomości położonej we W.. Postanowieniem z 23 lipca 2012 Sąd Apelacyjny we Wrocławiu oddalił zażalenie dłużniczki J. G. na to postanowienie.

(dowód: postanowienie z 07 lutego 2012 wraz z uzasadnieniem k. 6-7 akt o sygn. I Co 30/12 Sądu Okręgowego we Wrocławiu,

postanowienie z 23 lipca 2012 wraz z uzasadnieniem k. 41-42 akt o sygn. I Co 30/12 Sądu Okręgowego we Wrocławiu)

Postanowieniem 23 maja 2010 Prokuratura Rejonowa w Ostrzeszowie umorzyła śledztwo w sprawie doprowadzenia w styczniu 2009 w M. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem M. Ś. za pomocą wprowadzenia jej w błąd przy udzielaniu pożyczki w kwocie 300.000 zł E. G., to jest o czyn określony w art. 286 k.k. na zasadzie art. 17 § 1 pkt 2 k.p.k. wobec braku znamion czynu zabronionego.

(dowód: postanowienie o umorzeniu śledztwa k. 188 oraz akta śledztwa Prokuratury Rejonowej w Ostrzeszowie sygn. akt 1 Ds. 36/10)

Postanowieniem z 21 grudnia 2011 Prokuratura Rejonowa w Ostrzeszowie umorzyła śledztwo w sprawie z zawiadomienia M. Ś. dotyczącego podejrzenia popełnienia przestępstwa przez E. G. prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą PPUH (...)j. polegającego na dobrowolnym zaspokajaniu wybranych wierzycieli działając tym samym na szkodę M. Ś., to jest o czyn z art. 302 § 1 k.k. na zasadzie art. 17 § 1 pkt 2 k.p.k. z uwagi na brak znamion czynu zabronionego.

(dowód: postanowienie o umorzeniu śledztwa k. 194-196 oraz akta śledztwa Prokuratury Rejonowej w Ostrzeszowie sygn. akt 1 Ds. 776/11)

Dotychczas prowadzona przeciwko dłużnikowi E. G. egzekucja okazała się bezskuteczna. Dłużnik w okresie od lutego 2014 do grudnia 2014 spłacił wierzycielce kwotę 14.600 zł, którą wierzycielka zaliczyła na świadczenie odsetkowe.

(dowód: wysłuchanie wierzyciela przed umorzeniem postępowania k. 181,

przesłuchanie powódki M. Ś. elektroniczny protokół rozprawy z 18 grudnia 2014 00:26:50 do 00:28:14 k. 272, 273)

Na 31 grudnia 2008 Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Usługowo-Handlowe (...) Spółka Jawna w M. wykazywało przychód w wysokości 3.447.735,35 zł; koszty w wysokości 3.248.214,27 zł; zysk w wysokości 92.637,76 zł.

Na 31 grudnia 2009 Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Usługowo-Handlowe (...) Spółka Jawna w M. wykazywało przychód w wysokości 2.147.594,37 zł; koszty w wysokości 2.335.511,50 zł; stratę w wysokości 223.536,45 zł.

(dowód: rachunek zysków i strat na 31 grudnia 2008 k. 141 akt śledztwa Prokuratury Rejonowej w Ostrzeszowie sygn. akt 1 Ds. 776/11,

bilans na 31 grudnia 2008 k. 142-144 akt śledztwa Prokuratury Rejonowej w Ostrzeszowie sygn. akt 1 Ds. 776/11,

rachunek zysków i strat na 31 grudnia 2009 k. 145 akt śledztwa Prokuratury Rejonowej w Ostrzeszowie sygn. akt 1 Ds. 776/11,

bilans na 31 grudnia 2009 k. 146-148 akt śledztwa Prokuratury Rejonowej w Ostrzeszowie sygn. akt 1 Ds. 776/11,

W tak ustalonym stanie faktycznym Sąd Okręgowy, zważył co następuje:

Powództwo zasługiwało na uwzględnienie w całości.

Przedmiotem niniejszego postępowania było żądanie skierowane przeciwko Przedsiębiorstwu Produkcyjno-Uslugowo-Handlowemu (...) Spółka Jawna z siedzibą w M. o zapłatę kwoty 300.000 zł, która stanowiła przedmiot zawartej pomiędzy powódką, a współnikiem pozwanego przedsiębiorstwa (...) umowy. Powódka wyprowadzała bowiem – jak sądzić należy – w pozwie oraz w toku procesu, że w związku z przeznaczeniem tych środków na zobowiązania spółki oraz bezskutecznością dotychczas prowadzonej przeciwko dłużnikowi oraz jego małżonce egzekucji, odpowiedzialność za to zobowiązanie ponosi pozwana spółka.

Pozwany wnosząc o oddalenie powództwa podnosił zarzut powagi rzeczy ugodzonej (res transacta), jak również brak legitymacji biernej pozwanego (skoro stroną umowy pożyczki była osoba fizyczna E. G.) oraz zarzucał brak zgody żony E. G. J. G. na zawarcie umowy, jak również podjęcie czynności w spółce przekraczającej zakres zwykłych czynności bez zgody współnika.

Okoliczności faktyczne w sprawie Sąd ustalił na podstawie załączonych dokumentów, których prawdziwość nie była przez strony kwestionowana, jak również zeznań świadków S. Ś. i M. Ś. oraz przesłuchania powódki. Wskazać jednak należy, że zeznania przesłuchanych świadków miały ograniczony walor dowodowy, z jednej strony z uwagi na łączące ich z powódką relacje rodzinne, z drugiej zaś pośrednią wiedzę o istotnych faktach w sprawie. Na zasadzie art. 302 § 1 zd. 2 k.p.c. w zw. z art. 300 § 1 k.p.c. Sąd pominął dowód z przesłuchania pozwanego wobec nieusprawiedliwionego niestawiennictwa (...) spółki (...) na rozprawie 18 grudnia 2014 (k. 271). Oceny prawidłowości tego postanowienia, jak również skuteczności przeprowadzonej rozprawy, nie zmieniają przy tym pisma, które wpłynęły po terminie rozprawy, a to 22 grudnia 2014, wraz załączonym zaświadczeniem lekarskim dotyczącym pełnomocnika pozwanego. Zgodnie bowiem z art. 214¹ § 1 k.p.c. usprawiedliwienie niestawiennictwa z powodu choroby stron, ich przedstawicieli ustawowych, pełnomocników, świadków i innych uczestników postępowania, wymaga przedstawienia zaświadczenia potwierdzającego niemożność stawienia się na wezwanie lub zawiadomienie sądu, wystawionego przez lekarza sądowego. Tego warunku załączone zaświadczenie nie zawierało (k. 278 i 280), wpisując się w dotychczasową praktykę strony, zmierzającą do przedłużenia postępowania. Jak stanowi przy tym art. 316 § 1 k.p.c. po zamknięciu rozprawy sąd wydaje wyrok, biorąc za podstawę stan rzeczy istniejący w chwili zamknięcia rozprawy; w szczególności zasądzeniu roszczenia nie stoi na przeszkodzie okoliczność, że stało się ono wymagalne w toku sprawy. Zgodnie z § 2 powołanego przepisu rozprawa powinna być otwarta na nowo, jeżeli istotne okoliczności ujawniły się dopiero po jej zamknięciu.

W niniejszej sprawie żadne istotne okoliczności pomiędzy zamknięciem rozprawy, a wydaniem wyroku się nie ujawniły.

W ocenie Sądu, w świetle nieusprawiedliwionego niestawiennictwa pozwanego na rozprawie, wartościowym dowodem okazały się zeznania współników przesłuchanych w charakterze świadków w początkowym etapie toczących się śledztw. Jakkolwiek bowiem art. 235 k.p.c. wyraża zasadę bezpośredniości postępowania dowodowego przed sądem orzekającym, to nie formułuje jej w sposób bezwzględny, zakreślając jedynie normą art. 233 § 1 k.p.c. ocenę wiarygodności i mocy dowodów na podstawie wszechstronnego rozważenia zebranego materiału. Wiarygodność pierwotnych zeznań współników jako świadków (późniejsze zeznania świadka E. G. ewoluowały – vide k. 274v akt śledztwa Prokuratury Rejonowej w Ostrzeszowie sygn. akt 1 Ds. 776/11) jako spójna i logiczna, pozwalała na poczynienie istotnych w sprawie ustaleń faktycznych.

Na ocenę dowodów bez wątpienia wpływ miała także postawa E. G. i jego twierdzenia uznające, co do zasady, żądanie pozwu (vide protokół rozprawy z 26 sierpnia 2014 00:07:32 do 00:09:14, 00:10:25 do 00:11:50), jak również czynności faktyczne współników spółki, zmierzające do przewlekłości postępowania, polegające na niestawiennictwie na rozprawach, składaniu zaświadczeń lekarskich nie wystawionych przez lekarza sądowego (w tym również przez

pełnomocnika pozwanego) oraz wypowiedzianiu pełnomocnictwa przez jednego ze współników i ponownym jego udzielaniu.

Przechodząc do istoty żądania pozwu wskazać należy, że nie mogło budzić żadnych wątpliwości, w świetle literalnej wykładni umowy pożyczki, że jej stronami była powódka oraz E. G.. Potwierdzeniem tego była ugoda sądowa zawarta pomiędzy tymi osobami, w sprawie toczącej się przed Sądem Okręgowym we Wrocławiu Wydziałem I Cywilnym pod sygnaturą I C 1266/09.

Tytułem kilku uwag ogólnych zauważyć należy, że ugoda zawarta przed sądem, której osnowę wciąga się do protokołu (art. 223 § 1 k.p.c.), nie korzysta z powagi rzeczy osądzonej, gdyż ta przynależna jest tylko prawomocnym orzeczeniom stanowiącym osądzenie sprawy (np. wyrokom). Stanowi ona natomiast tytuł egzekucyjny (art. 777 § 1 pkt 1 i w tym znaczeniu zrównana jest z prawomocnym wyrokiem sądowym). Ugoda sądowa kształtuje stan prawny wyrażający się w rzeczy ugodzonej (res transacta), stąd też w razie ponownego wytoczenia powództwa o roszczenie objęte treścią ugody sądowej pozwany może podnieść tzw. zarzut rzeczy ugodzonej, co w przypadku jego uwzględnienia prowadzi do oddalenia powództwa (Joanna Bodio komentarz do art. 10 kodeksu postępowania cywilnego; SIP LEX). Zgodnie zaś z normą art. 366 k.p.c. wyrok prawomocny ma powagę rzeczy osądzonej tylko co do tego, co w związku z podstawą sporu stanowiło przedmiot rozstrzygnięcia, a ponadto tylko między tymi samymi stronami.

W związku z powyższym za chybiony uznać należało zarzut powagi rzeczy ugodzonej, skoro brak jest tożsamości podmiotowej stron postępowania toczącego się pod sygnaturą akt I C 1266/09, gdzie pozwanym był E. G. i niniejszej sprawy gdzie pozwanym jest Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Usługowo-Handlowe (...) Spółka Jawna z siedzibą w M..

Nietrafiony był także zarzut braku legitymacji biernej pozwanego, jak również powołana w związku z tym zarzutem podstawa prawna, zaś uzasadnienie tego stanowiska, jako stanowiące podstawę rozstrzygnięcia, powołane zostanie szerzej w dalszej części rozważań.

W świetle skierowania roszczenia przeciwko osobie prawnej, bezprzedmiotowe pozostają rozważania w przedmiocie naruszenia przepisów kodeksu rodzinnego i opiekuńczego, które w związku z tym nie mają zastosowania.

Do ewentualnego rozważenia zaś pozostawał charakter podjętej czynności prawnej umowy pożyczki, w świetle rozmiaru prowadzonego przedsiębiorstwa i kwalifikacji tej czynności, jako przekraczającej, bądź nie, zwykle czynności spółki (art. 39 § 2 k.s.h).

Jak stanowi norma art. 415 k.c. kto z winy swej wyrządził drugiemu szkodę, obowiązany jest do jej naprawienia. Zgodnie z wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z 16 października 2014 (sygn. akt I A Ca 388/14; Lex numer 1551945) bezprawność stanowi przedmiotową cechę czynu sprawcy. Bezprawność zachowania polega na przekroczeniu mierników i wzorców wynikających zarówno z wyraźnych przepisów, zwyczajów, utartej praktyki, jak i zasad współżycia społecznego. Bezprawność oznacza ujemną ocenę porządku prawnego o zachowaniu się sprawcy szkody. Przy czym zachowaniem bezprawnym będzie zachowanie sprzeciwiające się porządkowi prawnemu jako całości, niezależnie od tego, czy jest ono zawinione, czy też niezawinione.

W ocenie Sądu, jak wynika ze zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, E. G. prowadząc działalność gospodarczą w formie spółki jawnej wyrządził powódce szkodę, polegającą na zawarciu we własnym imieniu umowy pożyczki, której kwota w całości została przeznaczona na spłatę zadłużenia spółki oraz jej bieżącą działalność. Działanie współnika pozwanego było bezprawne, wobec sporządzenia umowy pożyczki, w której on był jej stroną, jako osoba fizyczna, mimo wskazania powódce i jej rodzinie, że umowa dotyczy przedsiębiorstwa, którego jest współnikiem. E. G. zresztą temu faktowi, a zawarciu umowy z przeznaczeniem na spłatę zadłużenia spółki oraz kontynuowanie jej działalności, nie przeczył zarówno w trakcie zawierania tej umowy, jak i później, podczas toczących się śledztw. Jednocześnie E. G. przyznał, że środki te zostały zgodnie z przeznaczeniem zainwestowane, a jedynie sytuacja gospodarcza skutkowałą brakiem oczekiwanego zysku i uzyskaniem dalszych kredytów. Fakt zawarciu umowy z przeznaczeniem na cele spółki legitymizował również fakt jej podpisania w siedzibie spółki. Jak wynika z przeprowadzonych dowodów, powódka mając świadomość, iż działalność pozwanego przedsiębiorstwa jest

znaczna (klika zakładów, zatrudnieni pracownicy, posiadane ruchomości, w tym samochody ciężarowe) dokonała rozporządzenia swoim majątkiem, licząc, że zwrot tej pożyczki od pozwanej spółki nie będzie wywoływał trudności.

W tych okolicznościach mimo, że to nie pozwany był stroną umowy, to w związku z działaniem osoby wspólnika, pozwane przedsiębiorstwo ponosi odpowiedzialność deliktową za zobowiązanie, które weszło do majątku spółki. Wobec powyższego zarzut braku legitymacji biernej był nieuzasadniony. Jeżeli zatem działanie wspólnika spółki mogło wyrządzić szkodę osobie trzeciej, (ewentualnie wzbogacić spółkę bez podstawy prawnej), to norma art. 39 § 2 k.s.h. nie znajdowała zastosowania, tym niemniej na marginesie zauważyć należy, że w świetle zakresu działalności spółki i jej majątku, co wynika z bilansów spółki i rachunków zysków i strat za ten okres, nie można wykluczyć oceny, że czynność pożyczki kwoty 300.000 zł stanowiłaby zwykłą czynność spółki. W tym miejscu dodać należy, iż J. Ś. wskazała, że o czynności pożyczki dowiedziała się po jej fakcie, bowiem powierzyła mężowi podejmowanie wszelkich czynności finansowych związanych ze spółką, mając do niego pełne zaufanie. Nie wynika też, poza czynnościami sprzeciwu w tej sprawie, co stanowi wyłącznie stanowisko procesowe strony przyjęte na potrzeby tego procesu, by składała wcześniej sprzeciw przeciw tej czynności.

Mając powyższe na uwadze, a to okoliczność, że wspólnik spółki wyrządził powódce szkodę, w postaci braku możliwości uzyskania zwrotu kwoty pożyczki, działając w imieniu i na rzecz pozwanej spółki, powództwo zasługiwało na uwzględnienie, o czym orzeczono jak w punkcie I. sentencji wyroku zaocznego. Zważywszy przy tym na fakt, że wierzyciel uzyskał tytuł wykonawczy przeciwko bezpośredniej stronie umowy oraz klauzulę wykonalności przeciwko małżonkowi tego dłużnika, odpowiedzialność tych stron została ograniczona w ten sposób, że spełnienie zobowiązania przez jednego z nich zwalnia pozwanych (in solidum).

Orzeczenie o kosztach zawarte w punkcie II sentencji wyroku zaocznego znajduje swą podstawę normatywną w treści art. 98 k.p.c., w myśl którego strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony (koszty procesu). Zgodnie z określoną w tym przepisie zasadą odpowiedzialności za wynik sprawy i zwrotu kosztów celowych, obowiązek zwrotu tychże kosztów spoczywał na pozwanym, jako stronie przegrywającej sprawę. Koszty poniesione przez powódkę obejmowały kwotę 12.217 zł, na którą składały się: opłata od pozwu w wysokości 5.000 zł (zgodnie z postanowieniem Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z 11 stycznia 2013), wynagrodzenie pełnomocnika w wysokości 7.200 zł (§ 6 pkt 7 w zw. z § 2 ust. 1 i 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 28 września 2002 w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (t. jedn. Dz. U. z 2013 r. poz. 461),) oraz opłata skarbową od pełnomocnictwa w wysokości 17 zł.

W punkcie III. sentencji wyroku zaocznego Sąd nakazał pozwanemu, jako przegrywającemu sprawę, uiszczyć na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego we Wrocławiu kwotę 10.000 zł tytułem brakującej opłaty od pozwu, od uiszczenia której powódka została zwolniona. Podstawę powyższego rozstrzygnięcia stanowił przepis art. 113 ust. 1 ustawy z 28 lipca 2005 o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (t. jedn. Dz. U. 2010 r. Nr 90, poz. 594, z późn. zm.) w zw. z art. 98 k.p.c.

Rygor natychmiastowej wykonalności Sąd nadał na podstawie art. 333 § 1 pkt 3 k.p.c.

Jak stanowi norma art. 347 zd. 1 k.p.c po ponownym rozpoznaniu sprawy sąd wydaje wyrok, którym wyrok zaoczny w całości lub części utrzymuje w mocy albo uchyla go i orzeka o żądaniu pozwu, bądź też pozew odrzuca lub postępowanie umarza.

Mając na względzie, że roszczenie powódki zasługiwało na ochronę prawną o którą wносиła, na podstawie powołanego wcześniej przepisu orzeczono jak w sentencji wyroku.